

แกะรอยเศรษฐกิจและการค้าการลงทุน..สิงคโปร์โมเดล

การเป็นประชาคมอาเซียนในอนาคตอันใกล้จะตามมาด้วยการเปิดเสรีด้านการลงทุน ในแถบภูมิภาคนี้ ซึ่งจะส่งผลต่อการลงทุนในภูมิภาคนี้อย่างแน่นอน หลายประเทศทั่วโลกมองกลุ่มประเทศอาเซียนว่าน่าสนใจลงทุน และแต่ละประเทศก็มีจุดดีและจุดด้อยที่แตกต่างกันไป การที่สิงคโปร์สามารถก้าวมาเป็นผู้นำด้านการค้า การลงทุนและการเงินของอาเซียน ไม่ใช่เป็นเพราะเพิ่งเริ่มวางแผนและทำเมื่อไม่กี่ปีมานี้ แต่เป็นการวางแผนและได้เดินตามแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาประเทศมาเป็นเวลานานถึง กึ่งศตวรรษ

สิงคโปร์เป็นประเทศเกิดใหม่เมื่อประมาณ 50 กว่าปีมานี้เอง คือ ตั้งแต่ปลายทศวรรษที่ 1960 รัฐบาลสิงคโปร์สมัยของนายลี กวน ยู นายกรัฐมนตรีคนแรกได้มองเห็นถึงข้อจำกัดของสิงคโปร์ที่มีประชากรน้อยแต่มีความหลากหลายเชื้อชาติของประชากร (ส่วนใหญ่มีเชื้อสายจีน) มีขนาดตลาดเล็กทำให้มีกำลังซื้อจำกัด มีทรัพยากรธรรมชาติน้อย แม้แต่น้ำดื่มในขณะนั้นก็ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ แต่ข้อดีของสิงคโปร์คือมีมันสมองหรือทรัพยากรบุคคลมาก ประกอบกับสิงคโปร์เป็นประเทศเกิดใหม่ รัฐบาลจึงต้องการสร้างเอกลักษณ์และหาทางอยู่รอดในการหารายได้มาพัฒนาประเทศ นายลี กวน ยู จึงได้วางยุทธศาสตร์ภายใต้จุดแข็งและความได้เปรียบของสิงคโปร์ 2 ประการ คือ

1. ทำเลที่ตั้งที่อยู่ใต้สุดของแหลมมลายู ทำให้มีความเหมาะสมแก่การเป็นเมืองท่าทางการขนส่งคมนาคมทางทะเลเชื่อมโยง ระหว่างประเทศในเอเชียกับยุโรปและแอฟริกา
2. ใช้ความสามารถทางการค้าขายเพื่อขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจการค้าเสรี โดยสร้างกลไกและโครงสร้างรัฐเพื่อสนับสนุนและรองรับการเป็นศูนย์กลางทางการเงินและการลงทุนของภูมิภาค จะเห็นได้ว่าในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ มีนโยบายพัฒนาให้สิงคโปร์เป็นศูนย์กลางทางการเงินและการลงทุนมาตั้งแต่แรก เริ่ม โดยสร้างกลไกภาครัฐเพื่อสนับสนุนและรองรับการเป็นศูนย์กลางทางการเงินของ ภูมิภาค การดำเนินนโยบายศูนย์กลางทางการเงินและการลงทุนเป็นไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป แต่ทว่าสัมฤทธิ์ผล ภายในปี 1980 สิงคโปร์กลายเป็นศูนย์กลางทางการเงินและการลงทุนที่สำคัญของภูมิภาค และปัจจุบันสิงคโปร์เป็นแหล่งรวมสถาบันการเงินชั้นนำจากทั่วโลก และยังเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่สำคัญแห่งหนึ่ง ของโลกอีกด้วย

ในยุคถัดมาภายใต้การนำของนายโก จ๊ก ตง เป็นยุคที่เศรษฐกิจสิงคโปร์มีความรุ่งเรืองมาก รัฐบาลยังมุ่งเน้นให้สิงคโปร์เป็นศูนย์กลางธุรกิจการค้าและการเงินเช่น นโยบายเดิมและเป็นประตูสู่ภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก และในยุคนี้แม้ว่าสิงคโปร์จะเผชิญผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจในเอเชียอยู่บ้าง แต่ก็สามารถ ผ่านพ้นมาได้ ทั้งยังมีความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นด้วย นอกจากนี้ สิงคโปร์ได้พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ทำให้กลายเป็นประเทศที่มีระบบคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ ที่ดีที่สุดแห่งหนึ่งในภูมิภาคนี้ ประกอบกับสิงคโปร์เป็นหนึ่งในประเทศที่มีการขนส่งทางเรือระหว่างประเทศมาก ที่สุดในโลก จึงเป็นผู้นำในภูมิภาคด้านการต่อเรือและซ่อมแซมเรือ ทั้งยังได้รับการยอมรับให้เป็นศูนย์กลางการเดินเรือที่สำคัญในภูมิภาค เอเชีย-แปซิฟิก ส่วนด้านการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมการผลิต

ในช่วงแรกสิงคโปร์เน้นการพัฒนาผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วน คอมพิวเตอร์ แต่เมื่อเกิดวิกฤติดอตคอม(ปี 2003) รัฐบาลสิงคโปร์ได้หันมาส่งเสริมสินค้าไฮเทคระดับสูง เช่น ด้านระบบสารสนเทศและข้อมูล

ด้านเทคโนโลยีชีวภาพ ด้านเคมี และอื่นๆ ซึ่งไม่อ่อนไหวไปตามภาวะของตลาด นอกจากนี้ รัฐบาลสิงคโปร์ได้ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ความสามารถในเทคโนโลยีใหม่ๆ มุ่งเน้นให้อุตสาหกรรมการผลิตต่างๆ ไปปรับเปลี่ยนตนเองให้เป็นอุตสาหกรรมที่มีความเป็นเลิศทางเทคโนโลยีหรือใช้ ความรู้/ทักษะขั้นสูง ทั้งยังพัฒนาบุคลากรในภาคอุตสาหกรรมให้เป็นแรงงานที่มีทักษะ(Skilled Labor) ทำให้เป็นที่ต้องการของตลาดและมีค่าแรงที่สูงขึ้นตามลำดับ และเป็นการลดการพึ่งพาแรงงานต่างชาติ

ในยุคปัจจุบัน นายลี เซียน ลุง นายกรัฐมนตรีของสิงคโปร์ได้ตระหนักดีว่าความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจของสิงคโปร์ รัฐบาลสิงคโปร์ยังมุ่งเน้นการกระตุ้นศักยภาพในการแข่งขันทางธุรกิจทั้งใน ประเทศและระดับภูมิภาค ในภาค การพัฒนาธุรกิจโดยทั่วไปรัฐบาลมี นโยบายเร่งสร้างพันธมิตรทางการค้ามากมายและมีนโยบายสนับสนุนให้นักธุรกิจชาวสิงคโปร์ออกไปลงทุนในต่างประเทศมากขึ้น เช่น มีการยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่บริษัทที่ไปลงทุนนอกประเทศ รัฐบาลส่งเสริมให้บริษัทสิงคโปร์ไปลงทุนในต่างประเทศสูงมาก เช่น เน้นการลงทุนใน พม่า อินโดนีเซีย และมาเลเซีย ซึ่งเป็นกลุ่มประเทศที่มีศักยภาพภาคการผลิตสูงและต้นทุนถูก และในขณะเดียวกันก็พยายามดึงดูดการลงทุนของต่างชาติเข้ามาในประเทศให้มากขึ้นด้วย จะเห็นได้ว่ามีบริษัทข้ามชาติสามารถจัดตั้ง Holding Company ในสิงคโปร์แต่นำเงินไปลงทุนในประเทศที่สามอีกต่อได้เพื่อลดภาระภาษี ในภาคอุตสาหกรรมการผลิตภายในประเทศ แม้จะมีแนวโน้มลดลงและปรับเปลี่ยนไปเป็นการลงทุนด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี ขั้นสูง เช่น สาขา อิเล็กทรอนิกส์ ปีโตรเคมี เทคโนโลยีชีวภาพ และวิศวกรรมขั้นสูง เป็นต้น รัฐบาลสิงคโปร์ยุคนี้ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเชิงพาณิชย์ควบคู่กันไปด้วย จึงเป็นแรงสนับสนุนให้บริษัทใหญ่ๆ จากทั่วโลกเข้ามาตั้งสำนักงานในสิงคโปร์

นอกจากนี้ รัฐบาลส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนาความรู้ใหม่ๆ เพื่อสร้างสรรค์ให้สิงคโปร์เป็นผู้นำและเป็นศูนย์กลางในเรื่องการวิจัยและ พัฒนาผลิตภัณฑ์ขั้นสูงแห่งหนึ่งของโลกทั้งด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อดิจิทัล และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และมีเป้าหมายให้สิงคโปร์เป็นศูนย์กลางของธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อ ดิจิทัลภายในปี 2015 (พ.ศ. 2558)

ข้อเด่นอีกประการหนึ่งคือ สิงคโปร์มีความเชี่ยวชาญในภาคของอุตสาหกรรมบริการโดยเฉพาะการให้บริการทางการเงินและการท่องเที่ยวมาเป็นเวลายาวนาน โดยกว่า 60% ของเม็ดเงินการลงทุนอยู่ในภาคบริการทางการเงินและการท่องเที่ยว รัฐบาลให้ความสำคัญกับภาคบริการเป็นอย่างมาก โดยเน้นภาคการค้า การลงทุน การเงินการธนาคาร การขนส่ง และการท่องเที่ยว

ปัจจุบันบริษัทธุรกิจข้ามชาติในสิงคโปร์มีไม่น้อยกว่า 7,000 แห่งที่มีสำนักงานในสิงคโปร์ และสิงคโปร์พยายามดึงดูดเม็ดเงินให้ต่างชาติเข้ามการลงทุนหรือร่วมลงทุน (กฎหมายสิงคโปร์ได้เอื้อให้ต่างชาติถือหุ้นได้ไม่เกิน 70%) จะเห็นได้จากบริษัททางการเงินใหญ่ๆ และภาคการท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อดึงดูดเม็ดเงินจากนักท่องเที่ยว อาทิ คาสิโนมารีน่าเบย์ สวนสนุก Universal Studio และ Garden by the Bay และลดการพึ่งพาการส่งออก ซึ่งได้รับผลกระทบจากค่าเงินดอลลาร์สิงคโปร์ค่อนข้างแข็งมากกว่า 5 ปี

จึงพอสรุปได้ว่าสิ่งที่สิงคโปร์มีความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจและการค้า จนสามารถก้าวขึ้นมาเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนในภูมิภาคอาเซียนและได้รับ การยอมรับจากนานาประเทศทั่วโลกไม่ใช่เป็นเรื่องบังเอิญหรือเริ่มทำมาเพียง ไม่กี่ปี แต่สิงคโปร์ได้วางแผนและได้เดินตามแผนกลยุทธ์นี้มาอย่างต่อเนื่องโดยตลอด เป็นเวลากว่า 50 ปี ประกอบกับสิงคโปร์มีความมั่นคงทางการเมือง มีคอร์รัปชันน้อย มีกฎหมายเคร่งครัด มีอาชญากรรมต่ำ มีระบบบริหารจัดการทางการเงินการคลัง ที่เป็นมาตรฐานสากล ทำให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ จึงสามารถดึงดูดเม็ดเงินลงทุนได้เป็นอย่างดี

